

Négy pap halálos kimenetelű autóbalesete – Hamvas Endre tragédiával árnyékolt 1964-es kalocsai érseki székfoglalása

61 évvel ezelőtt tragikus balesetben hunyt el a kalocsai főegyházmegye négy papja, Kujáni Ferenc nagyprépost, Kovács Vince ifjabb mesterkanonok, főszékesegyházi plébános, Mihályfi István, a kalocsai Szent Imre plébánia (Eperföld) plébánosa, valamint Sztrilich Károly megbízott főesperes, keceli esperes-plébános, korábbi érseki irodaigazgató.

1964. október 28. délelőttjén a budapesti Szent István-bazilikában öt új püspök (Bánk József, Brezanóczy Pál, Cserháti József, Ijjas József, Winkler József) felszentelését ünnepelte a magyar katolikus egyház. Hamvas Endre kinevezett kalocsa-bácsi érsek beiktatására és székfoglalására pedig a követő napokon került sor Kalocsán. Az őszinte ünneplésre azonban egy szerencsétlenség vetett árnyékot.

Az érseki kinevezésről szóló bullákkal délután 5 körül indult el Kalocsára Mihályfi István paptársaival, Kujáni Ferencsel, Kovács Vincével és Sztrilich Károllyal. Az érseki székvárosba azonban már nem érkeztek meg. Az 51-es úton haladva Dunavecsénél 17:50 körül egy be nem látható, balívű kanyart követően 65 m-re állt a menetirány szerinti jobb oldalon a kalocsai Sütőipari Vállalat teherautója. Szemből a másik sávban egy másik személygépkocsi érkezett. A kanyarban haladó Mihályfi észelve a szembejövő autót szabályszerűen tompított fényre váltott, így azonban későn vette észre az úton előtte álló, kivilágított tehergépkocsit. Fékezett, de az ütközést már nem kerülhették el. A négy pap közül hárman azonnal szörnyethaltak. Kujáni nagyprépost még 40 percig életben volt, de Antal Géza érseki titkár feljegyzései szerint amikor ők az érsekkel 20–25 perccel a baleset után a helyszínre értek – ők szintén Kalocsára tartottak –, Kujáni már csak a szemével tudta jelezni, hogy felismeri őket. Az utolsó kenetet a helyszínre érkező dunavecsei lelkész adta fel mind a négyüknek.

A helyszínre érkező Hamvast és a vele lévő aulistákat is mélyen megrázta, amit a baleset helyszínén láttak. Hiszen pár órával korábban Budapesten még az öt új püspök felszentelését ünnepelték a most már halott paptársaikkal. Az érsek és kísérete zavart lelkiállapotban indult tovább Kalocsára. Talán ennek tudható be, hogy csak később jutott eszükbe, hogy a kinevezési bullák Kujáninál voltak, így visszafordultak a tragédia helyszínére. A roncsban, ahol korábban a nagyprépost ült, megtalálták a bullákat tartalmazó tokot, amely megsérült ugyan, de a bullák épek voltak. A helyszínelők engedélyezték ezek magukhoz vételét. Ezt követően letargikus hangulatban folytatták útjukat az érseki székvárosba.

A tragikus baleset szomorú ténye rányomta bélyegét az október 29-i és november 1-i érseki beiktatásra és székfoglalásra is. A kinevező bullát október 29-én mutatta be az érsek a káptalannak. Mivel a nagyprépostnak a bulla bemutatásában, a beiktatáson és a székfoglaláson fontos szerepe lett volna, elhunytja miatt feladatait rangidősként Horváth Alajos olvasókanonok vette át. Kujáni korábban megírt ünnepi köszöntőjét is Horváth olvasta fel.

A balesetben elhunyt négy pap temetésére október 31-én került sor Kalocsán, Géderlakon, ill. Baján. Kalocsán Kovács Vincét és Sztrilich Károlyt helyezték örök nyugalomba. Kujáni Ferenc nagyprépostot szülőfalujában, Géderlakon, Mihályfi Istvánt pedig ugyancsak szülőhelyén, Baján temették el.

A tragédiáról értesülve VI. Pál pápa is részvétét nyilvánította november 5-én. Hamvas érsek november 6-án kelt körlevélben emlékezett meg az elhunytakról.

Kalocsa, 2025. október 28.

Sági György

tudományos segédmunkatárs, tudományos titkár

HUN-REN PPKE-PTE Fraknói Vilmos Római Történeti Kutatócsoport

junior kutató, CPH Hungarica-Vaticana Kutatócsoport

További információk:

Ötös püspökszentelés Budapesten és Hamvas Endre érseki beiktatása Kalocsán (1964) In: Magyar Sion XIV (2020) 1/93-110.

https://epa.oszk.hu/01300/01397/00027/pdf/EPA01397_magyar_sion_2020_01_093-110.pdf